

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 80 0 П 045385 15 Рев
Бања Лука, 09.02.2017. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Сенада Тица, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља В.Т. из Б., Улица ... и „РТВ БН“ д.о.о. Б., Улица ..., које заступају пуномоћници М.С., Д.Б. и З.П., адвокати из Б., Улица ..., против тужених С. а.д. Б., Улица ... и М.Ц. из Б.Л., које заступа пуномоћник Г.Б., адвокат из Б.Л., Улица ..., ради накнаде штете, вриједност спора 50.000,00 КМ, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Бијељини број 80 0 П 045385 14 Гж од 18.11.2014. године, на сједници одржаној дана 09.02.2017. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бијељини број 80 0 П 045385 13 П од 11.06.2014. године одбијен је захтјев тужитеља да се тужени С. а.д. Б. (у даљем тексту: првотужени) и М.Ц. (у даљем тексту: друготужена) обавезу да тужитељу В.Т., на име накнаде нематеријалне штете због умањеног угледа, исплате износ од 25.000,00 КМ и, на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова, износ од 25.000,00 КМ, са законском затезном каматом од подношења тужбе па до исплате, те да се туженима наложи да о свом трошку у најмање два дневна листа који се дистрибуирају на територији цијеле Републике Српске објаве изреку пресуде у цјелости, те да путем насловне стране веб презентације првотуженог ... јавно опозову, уз писмено извињење тужитељима, нетачну вијест која је гласила „Т. тражио новац од Д.“, који опозив има стајати на насловној страни 24 сата, као и захтјев за накнаду трошкова поступка. Тужитељи су обавезани да туженима надокнаде трошкове парничног поступка у износу од 3.299,40 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бијељини број 80 0 П 045385 14 Гж од 18.11.2014. године жалба тужитеља (у уводу одлуке погрешно означено жалба туженог) је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побијају тужитељи због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи или да се иста укине и предмет врати другостепеном суду на поновно одлучивање.

У одговору на ревизију тужени предлажу да се изјављена ревизија одбаци као недозвољена или да се иста одбије као неоснована.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитеља за накнаду нематеријалне штете због умањеног угледа првотужитеља у износу од 25.000,00 КМ и због претрпљених душевних болова првотужитеља у износу од 25.000,00 КМ, те за опозив вијести објављене дана 01.02.2013. године на web презентацији првотуженог.

Одлучујући о захтјеву тужитеља, по проведеном доказном поступку, првостепени суд је утврдио: да је првотужени на својој web страници дана 01.02.2013. године објавио саопштење под насловом „Т. тражио новац од Д.“ у којем је између осталог наведено да „према информацијама до којих је дошла С. има индиција да је власник БН телевизије В.Т., покушао да медијски рекетира предсједника РС М.Д.“; да је друготужена на радном мјесту главног и одговорног уредника код првотуженог.

Утврђујући да предметним саопштењем нису изнесене тврдње, већ је само изнесена сумња да је на описани начин покушано рекетирање, првостепени суд је, имајући у виду одредбу члана 5. Закона о заштити од клевете („Службени гласник Републике Српске“ број 37/01 – у даљем тексту: ЗЗК), те одредбу члана 200. Закона о облигационим односима (“Службени лист СФРЈ” бр. 29/78, 39/85 и 57/89 те “Службени гласник Републике Српске” бр. 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04), судио тако што је захтјев тужитеља у цјелости одбио.

Одлучујући о жалби тужитеља другостепени суд је прихватио чињенична утврђења првостепеног суда, као и правни закључак да у конкретном случају нема основа за одговорност тужених. Налазећи, даље, да првотужитељ, као власник друготужитеља односно јавног медијског сервиса, мора бити спреман да буде изложен критици већег интензитета и да би обавезивање тужених на накнаду захтијеване штете било противно одредби члана 10. Европске конвенције, другостепени суд је закључио да је захтјев тужитеља правилно одбијен. Сагласно томе, изјављену жалбу је одбио и првостепену пресуду потврдио.

Одлука другостепеног суда је правилна и законита.

Одредбом члана 4. став 1. ЗЗК прописано је да се тај закон примјењује на све тужбе за накнаду штете, уколико су поднесене поводом незаконите повреде угледа изазване изношењем или преношењем нечег неистинитог, без обзира на врсту тужбе.

Одредбом члана 5. истог закона прописано је да свако пословно способно лице које проузрокује штету угледу физичког или правног лица изношењем или преношењем изражавања нечег неистинитог, идентификујући то лице трећем лицу, одговорно је за клевету, ако је то лице проузроковало штету у својству аутора, уредника или издавача изражавања, или у својству лица које је на неки други начин ефикасно контролисало садржај тог изражавања, као и правно лице које је објавило изражавање.

Дакле, да би постојала одговорност за штету нанесену клеветом, неопходно је да су пренесене информације (чињенице) које нису истините.

У конкретном случају, спорним саопштењем на веб страници првотуженог, с обзиром на његов садржај, како то правилно закључују нижестепени судови, нису пренесене информације, па се тиме не ради о изражавању у смислу одредбе члана 5. ЗЗК. Наиме, имајући у виду да је наслов спорног саопштења стављен са знаком питања, те да је пренесено да постоје индиције о рекетирању, али није наведено да је извршено рекетирање, не може се радити о преношењу информације, већ је у питању преношење постојања сумње. Стога, конкретно преношење није довољно за заснивање одговорности тужених по наведеној законској одредби односно за закључак да се ради о клевети. Наведено и из разлога што је првотужитељ, као власник јавног медијског сервиса, у односу на приватно лице, с обзиром на аспект те функције, више изложен суду јавности који се може испољавати како на пријатан начин, тако и на узнемирујући начин – изношењем сумњи.

Према томе, тужитељи се у ревизији неосновано позивају на одредбу члана 5. ЗЗК, као основу за заснивање одговорности, те неосновано истичу да се ради о преношењу лажне вијести из разлога што иста није провјерена, јер је већ речено да се не ради о преношењу информације, у којем случају би на туженима био терет доказивања да се ради о изношењу истинитих чињеница.

Стоје наводи ревидената да се другостепени суд, у датом образложењу, неправилно позвао на одредбу члана 6. став 2. ЗЗК, примјени које одредбе би било мјеста у ситуацији када је пренесена информација, али када постоје изузеци од одговорности, што суштински не утиче на правилност побијане одлуке.

Из датих разлога, изјављену ревизију је ваљало одбити, примјеном одредбе члана 248. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13).

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић